

Szanowne Koleżanki i Koledzy, Drodzy Czytelnicy,

Po raz ostatni w tym roku trafia do Państwa numer „Endokrynologii Polskiej”. Jest on też ostatnim, w którym publikowaliśmy prace w języku polskim. Nasze dążenie do uzyskania przez „Endokrynologię Polską” rozpoznawalnego międzynarodowego wskaźnika cyto-*wań* (*Impact Factor*) poprzez stałe podnoszenie poziomu naukowego pisma musi być poparte drukowaniem prac w języku angielskim. Dlatego też ten język, umożliwiający międzynarodową wymianę myśli naukowej, będzie obowiązującym od pierwszego numeru 2010 roku. Dla tych Państwa, którzy pragną znaleźć informacje w języku polskim będziemy drukować dodatkowo Zeszyt Edukacyjny, który będzie zawierał najważniejsze, z praktycznego punktu widzenia, pozycje znajdujące się w numerze, a więc wybrane prace pogładowe, opisy przypadków i publikacje ze szkolenia podyplomowego.

Pierwszy numer w przyszłym roku będzie Numerem Jubileuszowym wydanym z okazji 60-lecia „Endokrynologii Polskiej”, w którym znajdziecie Państwo prace oraz krótkie charakterystyki ośrodków endokrynologicznych z naszego kraju.

W bieżącym zaś numerze naszego pisma zachęcamy do lektury *Prac oryginalnych*. Pierwsza z nich dotyczy kardiodiabetologii, która staje się na naszych oczach jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się kierunków klinicznych. W pracy irańsko-holenderskiej podjęto próbę określenia czy pacjenci z cukrzycą typu 2 i chorobą wieńcową odnoszą podobne korzyści z rehabilitacji kardiologicznej dotyczące normalizacji częstości rytmu serca jak osoby z chorobą wieńcową bez cukrzycy. Okazuje się niestety, że korzyści z rehabilitacji kardiologicznej są istotnie gorsze u mężczyzn z cukrzycą typu 2.

Autorzy kolejnej pracy porównywali objętości tarczycy i wola za pomocą ultrasonografii i SPECT z zastosowaniem ^{131}I i $^{99\text{m}}\text{Tc}$ u palaczy papierosów i osób niepalących. Wprawdzie nie wykazali istotnych różnic dotyczących średnich objętości tarczycy, to jednak godna uwagi jest interesująca metodologia tej pracy.

Podwyższone stężenie homocysteiny we krwi jest niezależnym czynnikiem ryzyka przedwczesnej miażdżycy

tętnic oraz zmian zakrzepowo-zatorowych naczyń żylnych. Łagodną hiperhomocysteinemię obserwuje się u osób z niedoczynnością tarczycy. Zestawienie tych faktów utworzyło intrygującą tezę kolejnej pracy, w której przeanalizowano osoczowe stężenia homocysteiny u kobiet z nadczynnością tarczycy poddanych leczeniu tyreostatykiem. Istotne jest, że w grupie chorych z nadczynnością tarczycy stężenie homocysteiny we krwi korelowało ujemnie ze stężeniem fT_3 .

Tematykę związaną z niedoborem jodu poruszyli tradycyjnie badacze z Krakowa, którzy ocenili zawartość jodu w mleku spożywanym w Polsce. Wykazali zmienność zawartości jodu w mleku zależnie od pory roku i regionu. Spośród miast wojewódzkich największą zawartość jodu było w próbkach mleka pochodzących z województwa lubelskiego, a najmniej w próbkach pochodzących z Podlasia. W porównaniu z sezonem zimowym, zawartość jodu w mleku w sezonie letnim była niższa średnio o 25%.

Wśród *Prac oryginalnych* prezentowanych w bieżącym numerze „Endokrynologii Polskiej” znajdujemy również pracę autorów z ośrodka poznańskiego, którzy podjęli próbę izolacji autoantygeny przysadkowej metodą chromatografii powinowactwa, z wykorzystaniem surowic chorych o wysokim mianie auto przeciwciał przysadkowych, oraz frakcji mikrosomalnej ludzkich przysadek.

Zastosowana przez autorów pracy metoda pozwoliła otrzymać dwie frakcje białek antygenowych o różnych ciężarach właściwych — 55 kDa i 67 kDa, niestety zarówno ilość, jak i czystość wyizolowanych autoantygenów nie pozwoliła badaczom na ich dalszą i dokładniejszą charakterystykę.

W kolejnej pracy oryginalnej Babińska i wsp. przedstawili wyniki swoich badań nad oceną nastroju osób chorych na chorobę Gravesa-Basedowa oraz chorobę Hashimoto. Autorzy wykazali, że osoby z chorobą Gravesa-Basedowa różnią się od zdrowych w zakresie nastroju lęku-napięcia, przygnębienia, zakłopotania oraz aktywności. Chorzy są bardziej lękowi, smutni, zakłopotani i mniej aktywni w stosunku do osób zdrowych, czego nie wykazano w grupie osób z chorobą Hashimoto.

Prezentowane w bieżącym numerze *Prace poglądowe* dotyczą problematyki zaburzeń metabolicznych tkanki kostnej. W pierwszej z prac pt. „Rola osteoprotegeryny i witaminy D w patologii tarczycy” autorzy z Wrocławia przedstawili oparty na najnowszym piśmiennictwie światowym aktualny stan wiedzy dotyczący roli osteoprotegeryny (OPG) i witaminy D w schorzeniach gruczołu tarczowego. Autorzy w podsumowaniu wnioskuje, że zarówno w nadczynności, jak i niedoczynności tarczycy dochodzi do zmian stężeń OPG i witaminy D₃, co dowodzi ich istotnej roli w zaburzeniach funkcji tarczycy.

W drugiej pracy poglądowej pt. „Zespół metaboliczny a kość” przedstawiono najnowsze doniesienia, aktualny stan wiedzy oraz kontrowersje związane ze współistnieniem i wzajemnymi interakcjami między elementami zespołu metabolicznego a osteoporozą i jej powikłaniami.

W rozdziale *Opis przypadku* prezentujemy tym razem trzy prace. Pierwsza pochodzi z ośrodka bydgoskiego i opisuje dość często spotykane w naszej praktyce trudności w diagnostyce ACTH-zależnego zespołu Cushinga, zwłaszcza w sytuacjach, kiedy chory jest diagnozowany i leczony przez kilka ośrodków lub

współistnieją u niego inne schorzenia, wymagające podawania glikokortykosteroidów.

Kolejna praca pochodząca z Kliniki Chirurgii w Bytomiu, jednostki z ogromnym doświadczeniem w zakresie chirurgii tarczycy i przytarczyc, w której omówiono bardzo rzadki przypadek chirurgicznego leczenia chorej z wolem Riedela.

W trzeciej pracy autorstwa Kolegów z Wrocławia zapoznajemy się z meandrami diagnostycznymi dotyczącymi ustalenia przyczyny pierwotnego hiperaldosteronizmu.

W części poświęconej *Szkoleniu podyplomowemu* zamieszczamy dwie prace. W pierwszej z nich przedstawiono aktualne dane dotyczące charakterystyki złamań kości w przebiegu osteoporozy, druga natomiast jest kontynuacją tematyki przedstawianej na naszych łamach wcześniej — dotyczy przedwczesnego dojrzewania płciowego — tym razem pochodzenia obwodowego.

Na zakończenie w tym szczególnym, świątecznym okresie, w imieniu Redakcji i swoim składam Państwu najserdeczniejsze życzenia radosnych, pełnych rodzinnego ciepła Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku.

W imieniu Redakcji

Beata Kos-Kudła